

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการการสอนเขียนแบบมาตรฐานในรายวิชาระดับอุดมศึกษา: รูปแบบการเรียนการสอน” แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนา รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบมาตรฐานในรายวิชา ระดับอุดมศึกษา

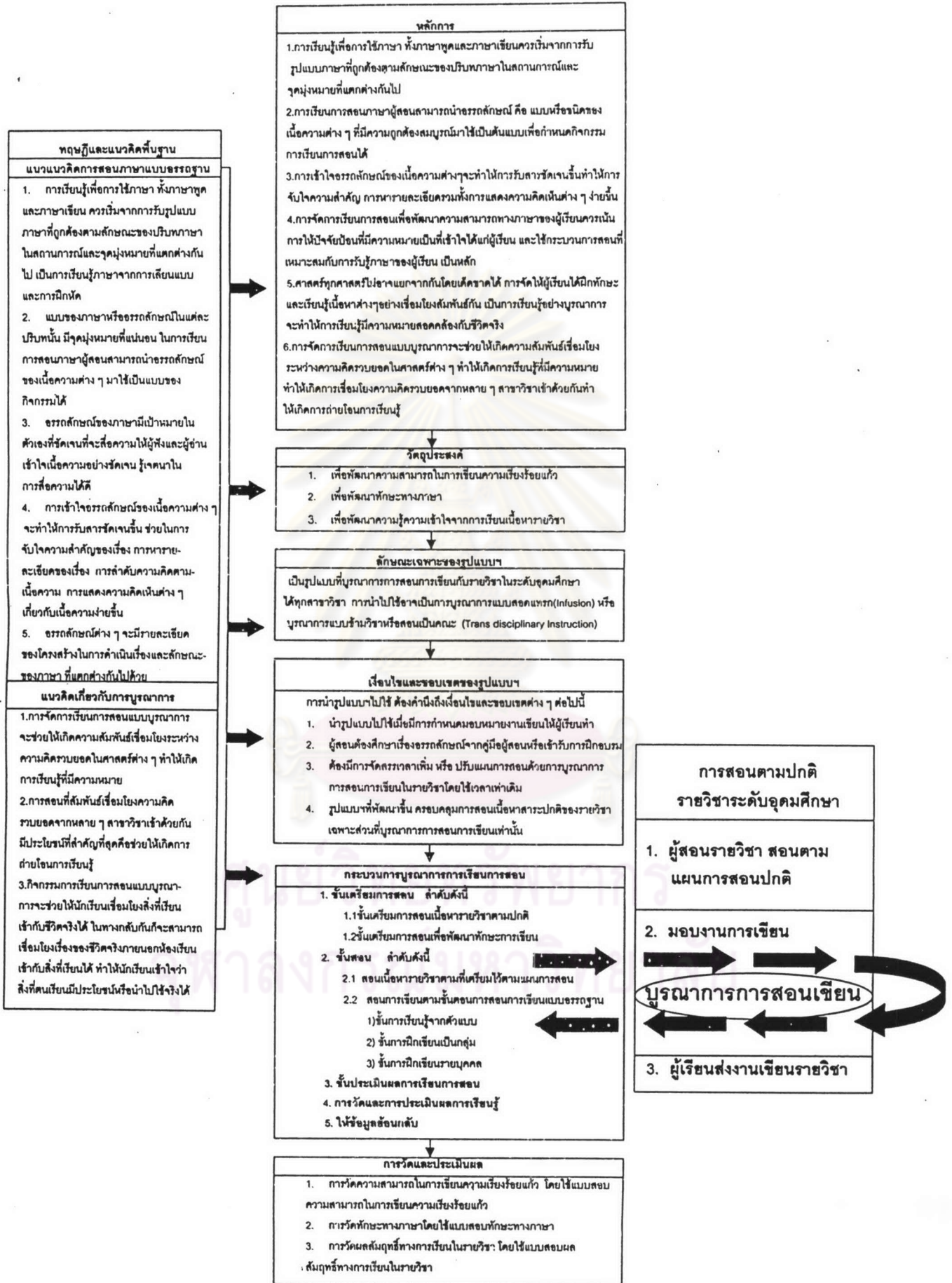
ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบมาตรฐานในรายวิชา ระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนา รูปแบบการบูรณาการการสอนการเขียนแบบมาตรฐานในรายวิชา ระดับอุดมศึกษา

รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบมาตรฐานในรายวิชาระดับอุดมศึกษา ได้ผ่านการพัฒนาตามขั้นตอนในการสร้าง 7 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนการเขียนในระดับอุดมศึกษา 2) การศึกษาสำรวจแนวทางการมอบงานเขียนแก่ผู้เรียน และลักษณะงานเขียนที่มอบของผู้สอนรายวิชาในระดับอุดมศึกษา 3) การศึกษาแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง 4) การสร้างรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนฯ 5) การสร้างเอกสารประกอบรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนฯ 6) การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนฯ และเอกสารประกอบรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนฯ และ 7) การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนฯ และเอกสารประกอบรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนฯ ผลจากการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว ได้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบมาตรฐานในรายวิชา ระดับอุดมศึกษาฉบับสมบูรณ์ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 5 แสดงรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบบูรณาการในรายวิชาการระดับอุดมศึกษา

รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาระดับอุดมศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ

กระบวนการเรียนการสอนของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งกิจกรรมระดับการฝึกหัด และระดับประเมินผลทางการเรียนการสอนในแต่ละวิชา เช่นการเขียนบันทึกเนื้อหาความรู้ การเขียนตอบคำถามแบบอัตนัย การทำรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร หรือการเขียนโครงงาน และโครงการต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งผู้สอนมักประสบปัญหาว่าผู้เรียนมีความสามารถทางการเขียนต่ำ ผลจากการศึกษาวิจัยของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคณะ (2528 : บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีโอกาสดูการเขียนเพียงเดือนละ 1 ครั้ง เท่านั้น สอดคล้องกับสายใจ อินทรมพรรย์ และวลัย อารุณี (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาสอนการเขียนความเรียง 1-3 คาบต่อเดือน และให้นักเรียนเขียนความเรียงที่มีความยาวเกิน 1 หน้ากระดาษ 1-3 เรื่องในแต่ละภาคเรียน ส่งผลให้ความสามารถในการเขียนของนักเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างต่ำ และต่ำโดยลำดับ (มาลินี เริ่มยินดี, 2530 : บทคัดย่อ ; วรวรรณ วสุกุล, 2533 : บทคัดย่อ ; วัชรภรณ์ สมองคุณ, 2534 : บทคัดย่อ) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถทางการเขียนอยู่ในระดับค่อนข้างอ่อนและมีปัญหาการเขียนมากมาย และสอดคล้องกับประเวศ วะสี (2542 : 10) ที่แสดงความคิดเห็นไว้ว่า คนไทยมีปัญหาในการเขียนมากและเป็นอุปสรรคอันยิ่งใหญ่ต่อความเจริญทางวิชาการของประเทศ ผู้ที่จบมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เขียนหนังสือไม่เป็น อาจารย์ในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เขียนหนังสือไม่ได้ เห็นว่าการเขียนวิชาการเป็นเรื่องยากมาก การเรียนการสอนก็ไม่ส่งเสริมการเขียนทั้งที่เป็นเรื่องสำคัญ

ปัญหานี้ทำให้ผลจากการประเมินงานที่ต้องใช้ความสามารถในการเขียนของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำเช่นกัน ครูภาษาไทยก็ไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้เต็มที่เพราะเหตุว่าในหลักสูตรระดับปริญญาตรีมีวิชาภาษาไทยที่เป็นวิชาพื้นฐานสำหรับการฝึกฝนให้เกิดทักษะทางการใช้ภาษาในทุกด้านรวมทั้งด้านการเขียนด้วยนั้นเพียงรายวิชาเดียวทำให้ผู้เรียนมีโอกาสในการฝึกเขียนน้อยมาก ซึ่งไม่อาจช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนในระดับที่เป็นมาตรฐานอันเป็นที่พอใจของผู้สอนรายวิชาอื่นโดยทั่วไปได้ การเพิ่มโอกาสการฝึกเขียนแก่ผู้เรียนให้มากขึ้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุของปัญหาอย่างแท้จริง

ปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนดังกล่าวยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม หลักสูตรการเรียนในระดับชั้นต่างๆ ยังไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการเขียนมากขึ้นกว่าที่เคยเป็น แม้ว่าปัญหาดังกล่าวจะสามารถแก้ไขได้ด้วยการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ได้รับการพัฒนาแล้วอย่างดีและมีความเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับต่างๆ ก็ตาม เวลาสำหรับการฝึกทักษะการเขียนในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ยังมีน้อยไป แม้นักการศึกษาหรือครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงเช่นครูภาษาไทยก็ยังให้ความสนใจน้อย สังเกตได้จากงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารทางภาษาไทยในรอบทศวรรษที่ผ่านมา มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหานี้ในด้านการเขียนในระดับอุดมศึกษาทั้งที่เกี่ยวกับวิธีการสอนและการประเมินผลน้อยมาก รวมทั้งการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ๆ ที่มีจุดเน้นในการสอนต่างไปจากเดิมก็พบน้อยมากเช่นกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการสอนเขียนมีวิธีการที่สลับซับซ้อนและยากที่จะให้ผู้เรียนเขียนได้ดีตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่ความจริงแล้วครูก็สามารถจะช่วยนักเรียนได้ โดยการฝึกให้เด็กมีโอกาสแสดงความคิดของตนเองออกมาเป็นอิสระและควรฝึกให้เด็กเขียนอย่างสม่ำเสมอ มีกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมความคิด ความสามารถของผู้เรียนให้มากที่สุด (สาธิต ตัญวงษ์วิวัฒน์, 2538 : 33)

ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์ (2534 :1-11) ได้กล่าวไว้ในจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษา สรุปได้ว่า คุณสมบัติที่นับว่าสำคัญยิ่งประการหนึ่งที่บัณฑิตอันเป็นผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษาต้องมีคือทักษะในการสื่อความหมาย กล่าวคือความสามารถถ่ายทอดความคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ทั้งพูดทั้งเขียนใช้ภาษาที่ถูกต้องสละสลวย ด้วยเหตุนี้บุคลากรในระดับอุดมศึกษาคงต้องตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาดังกล่าวและพยายามคิดค้น ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างสรรค์แนวทางและวิธีการต่างๆ สำหรับแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไป และจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ได้มากที่สุด

คุณสมบัติของบัณฑิตด้านทักษะในการสื่อความหมายหรือทักษะการสื่อสารที่กล่าวมาอันอันประกอบด้วยทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนมีความสำคัญมาก ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2538 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีความสามารถทางภาษาสูงสามารถใช้ภาษาไทยพูดหรือเขียนได้ดี เมื่อเกิดความคิดริเริ่มใหม่ๆ โดย ขึ้นแล้วสามารถแสดงความคิดนั้นๆ ออกมาให้ผู้อื่นได้ประจักษ์และรับรู้ก็จะเป็นที่ชื่นชอบของบุคคลโดยทั่วไปได้ แต่ในบรรดาทักษะการสื่อสารทั้งสี่ทักษะนั้นทักษะการเขียนนับเป็นทักษะที่ยุ่ยากซับซ้อนและยากแก่การพัฒนาที่สุด(กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2542 : 42) ขณะเดียวกันก็มีความสำคัญและจำเป็นมาก ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2541 : 304) ได้แสดงความเห็นไว้ว่า การเขียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา เนื่องจากภาษาเขียนช่วยให้การสื่อความหมายแจ่มชัดขึ้นและเป็นหลักฐานในการเผยแพร่ความรู้ ทำให้ข้อความรู้ต่างๆ ในโลกยังอยู่ได้โดยมั่นคง

เช่นเดียวกันกับที่ คมสัน หุตะแพทย์ (2542 : คำนำ) กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญต่อมนุษย์ และพัฒนาการของโลกอย่างมากมายมหาศาล เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง จากคนกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง และจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง การเขียนเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ที่สำคัญของมนุษย์ ข้อเขียนที่ทรงพลังของนักเขียนหลายคนในโลกนี้มีอิทธิพลต่อผู้คน สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงชีวิต สังคมและโลกได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาการขาดทักษะการเขียนหรือด้อยความสามารถในการเขียนของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษายังมีหนทางที่จะทำได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปด้วยความร่วมมือของผู้สอนทุกรายวิชาในระดับอุดมศึกษา เพราะความสามารถในการเขียนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และการแก้ไขควรเริ่มที่ต้นเหตุ กล่าวคือ เมื่อผู้สอนกำหนดมอบงานที่ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถในการเขียนย่อมต้องมีการกำหนดประเภทหรือลักษณะงานเขียนเช่น เขียนรายงาน เขียนอธิบาย เขียนแสดงความคิดเห็น เขียนเล่าเรื่อง เป็นต้น ซึ่งถ้าผู้เรียนได้เรียนรู้ลักษณะของงานเขียนแต่ละประเภทดังกล่าวมาเป็นตัวอย่างด้วยการศึกษาวิเคราะห์แล้ว ก็จะเป็นเครื่องสะท้อนว่าผู้เรียนย่อมจะเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนในแต่ละครั้งเพราะงานเขียนทุกประเภท ทุกลักษณะย่อมสะท้อนวัตถุประสงค์ของการเขียนที่แตกต่างกันออกไป นอกเหนือไปจากที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องการจัดลำดับความคิดตามโครงสร้างของงานเขียนแต่ละลักษณะและเรียนรู้เรื่องการใช้ถ้อยคำภาษาซึ่งมีลักษณะเฉพาะของแต่ละลักษณะงานเขียน

เมื่อผู้เรียนรู้ว่าในงานเขียนแต่ละชิ้นที่ผู้สอนมอบหมายเป็นแบบใดมีวัตถุประสงค์อย่างไรใช้เนื้อหาใดในการเขียน ผู้เรียนก็จะใช้ความรู้ความสามารถทางภาษาของตนเชื่อมโยงถ้อยคำประโยค ลำดับความคิดเป็นเรื่องราวขึ้นมาได้โดยไม่ยาก และจะสามารถสร้างงานเขียนที่ดีได้ในที่สุด ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนเรื่องราวทั่ว ๆ ซึ่งโดยปกติอาจมีลักษณะที่ผสมผสานลักษณะงานเขียนหลาย ๆ แบบเข้าเป็นเรื่องเดียวกัน

แนวคิดการเรียนการสอนการเขียนแบบอรรถฐาน (Genre - Based Approach) นับเป็นแนวคิดที่สะท้อนความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวโดยตรง ได้เป็นอย่างดี เพราะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากตัวอย่างหรือตัวอย่างที่ถูกต้องแล้ววิเคราะห์โครงสร้างของการดำเนินเนื้อความและลักษณะเฉพาะของการใช้ภาษาในบริบทนั้น ๆ และเมื่อผู้เรียนรู้ว่าต้องเขียนงานเขียนประเภทหรืออรรถลักษณะ (Genre) ใด ก็จะมีรู้ว่าจะต้องเขียนไปในแนวใด และจะทำให้เขียนได้ดีดังกล่าว

ด้วยความสำคัญและสาเหตุดังกล่าวมาข้างต้น ประกอบกับที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในสถาบันราชภัฏซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการเขียนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐาน เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถทางการเขียนให้แก่ผู้เรียน แต่หากจะใช้สอนเฉพาะในวิชาภาษาไทยคงไม่เป็น

การเพียงพอ เพราะผู้เรียนก็จะมีโอกาสฝึกเขียนน้อยไป ซึ่งผู้เรียนก็จะยังคงเขียนไม่ได้ดีไปกว่าเดิมหรือเขียนได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกเขียนในทุก ๆ รายวิชาที่เรียน โดยการบูรณาการการสอนการเขียนเข้าไปในรายวิชาต่าง ๆ ของระดับอุดมศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเขียนได้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ทักษะการสื่อสาร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ มีดังนี้

1. แนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre - Based Approach) สรุปได้ ดังนี้

1) การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษาทั้งด้วยการพูดและการเขียนนั้น ควรใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เป็นไปตามธรรมชาติของกระบวนการรับรู้ และเรียนรู้ภาษา คือ การเลียนแบบและการฝึกหัด โดยเริ่มจากการเรียนรูปแบบภาษาที่ถูกต้อง ซึ่งจะมีความแตกต่างกันไปตามสถานการณ์และจุดมุ่งหมาย

2) ในการเรียนการสอนภาษา ผู้สอนสามารถนำแบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) ต่าง ๆ ที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาใช้เป็นต้นแบบ หรือต้นแบบสำหรับนำไปสู่การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

3) ความสามารถในการเข้าใจแบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) ต่าง ๆ เป็นเบื้องต้น จะทำให้ความสามารถในการรับสารด้วยการฟัง หรือการอ่านชัดเจนขึ้น ช่วยให้การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่อง การลำดับความคิดตามเนื้อความ ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อความง่ายขึ้น เพราะในแต่ละแบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) มีลำดับของการดำเนินเนื้อความ เป็นขั้นตอนที่แน่นอน และมีระบบการใช้ถ้อยคำภาษาที่แตกต่างกันไปในแต่ละแบบด้วย ในทางกลับกันความเข้าใจดังกล่าวก็จะส่งผลเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยการพูดและการเขียนได้อีกด้วย

4) แบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) ที่ใช้เป็นต้นแบบนำไปสู่กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐานต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสมก่อนการนำไปใช้

5) การเรียนรู้ภาษาจากการเลียนแบบและการฝึกหัด จากต้นแบบหรือต้นแบบที่ถูกต้องเหมาะสมเกิดขึ้นได้ทั้งภายใต้การกำกับดูแลจากผู้สอน และจากการหาประสบการณ์ทางการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน ของผู้เรียนเอง

6) แบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียนมีหลายชนิด แต่ละชนิดจะมีรายละเอียดของโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ (Schematic Structure) และลักษณะของภาษาที่ใช้ในบริบท (Linguistic Features) แตกต่างกัน แบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) ที่สำคัญและใช้กันอยู่ทั่วไปในการสื่อสาร อันได้แก่

(1) การเล่าจากประสบการณ์ (Recount) (2) การรายงาน (Report) (3) การอธิบาย (Explanation)

(4) การแสดงความคิดเห็น (Exposition) (5) การแสดงวิธีการ (Procedure) (6) การเล่าหรือบรรยายเรื่องเชิงจินตนาการ (Narrative) (7) การอภิปราย (Discussion) และ (8) การสังเกต (Observation)

7) กระบวนการเรียนการสอนการเขียนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบ อรรถฐานเป็นการจำลองวัฏจักรการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ จำแนกเป็น 3 ชั้น คือ

1. ขั้นการให้รูปแบบ (Modeling Stage) เป็นขั้นที่ครูนำเสนอตัวแบบ อรรถลักษณะ แล้วดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้และเรียนรู้แบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) วิเคราะห์แนวเรื่อง (Field) วิเคราะห์โครงสร้างการดำเนินเนื้อความ รวมทั้งวิเคราะห์ ลักษณะภาษาที่ใช้จากตัวแบบ

2. ขั้นวางโครงเรื่องร่วมกัน (Joint negotiation Stage) เป็นขั้นตกลง การร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อวางโครงสร้างใหม่ในการฝึกเขียน และการเลือกแบบหรือ ชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) ที่จะใช้ในการฝึกเขียนเป็นกลุ่ม จัดเป็นขั้นการนำหลักการมา ใช้ฝึกปฏิบัติ

3. ขั้นฝึกเขียนโดยอิสระ (Independent Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนเตรียม เรื่องและเลือกแบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) ในการเขียนตามลำพังอย่างอิสระเป็น รายบุคคล โดยผู้สอนเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือเท่าที่ผู้เรียนต้องการ

ทั้งนี้ การวัดและประเมินผลการเขียนนี้มีความชัดเจนอยู่แล้วในขั้นการสอน ชั้นต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะทั้งผู้สอนและผู้เรียน สามารถตกลงกันเองเรื่องเกณฑ์การวัดผลได้ในทุกชั้น ของการสอน โดยเฉพาะขั้นที่ 3 ซึ่งผู้เรียนจะมีงานเขียนเป็นผลผลิตของการเรียนรู้อย่างชัดเจน

8) แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้เน้นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มี โอกาสสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยความร่วมมือของกลุ่ม เรียนรู้โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่าน วิเคราะห์อรรถลักษณะเป็นหลัก

9) การจัดการเรียนการสอนตามแนวทางดังกล่าว เป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียน ได้อ่าน พูดและฟังมากขึ้น เพราะผู้เรียนต้องอ่านตลอดเวลาเป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือเป็นศูนย์กลางทำให้ผู้เรียนต้องมีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์ในทางการสื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วยกันและผู้สอน ทั้งด้วยการพูดและการฟัง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนด้วย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ (Integration) สรุปได้ดังนี้

- 1) ศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่อาจแยกกันโดยเด็ดขาดได้ เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวม การจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง
- 2) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการแบ่งเบาภาระในการสอนของผู้สอน
- 3) การเรียนแบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อม ๆ กัน
- 4) การบูรณาการมีความหมายในทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือกระบวนการเรียนการสอนว่า คือ การนำเนื้อหาความรู้และหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมผสานกันอย่างลงตัวด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยไม่ทำให้สาระและกระบวนการที่จำเป็นต่าง ๆ ขาดหายไป
- 5) หลักของการบูรณาการคือ เป็นการหลอมรวมที่เกิดสิ่งใหม่ในทางสร้างสรรค์ มีความสมบูรณ์ ความสมดุล สมองวัตถุประสงค์ และเป็นเอกภาพ
- 6) การบูรณาการเป็นสภาวะและเทคนิควิธี ไม่ใช่รูปแบบ เกิดขึ้นได้ด้วยการปฏิบัติจริงเท่านั้น
- 7) การบูรณาการมิใช่การเชื่อมโยงกันแต่เป็นการผสมกลมกลืนกันอย่างได้สัดส่วน โดยยึดหลักของความสมดุลและการนำไปใช้อย่างได้ผล การบูรณาการจึงมุ่งผลการปฏิบัติมากกว่าการได้รูปแบบ
- 8) การบูรณาการเป็นกระบวนการเติมรูป มีหลักการ ส่วนประกอบภาพรวม จุดเริ่มต้น วิธีการ และผลที่เกิด
- 9) การบูรณาการที่แท้จริงมีลักษณะยืดหยุ่น ปรับปรุงแก้ไขได้ เมื่อองค์ประกอบและปัจจัยบางอย่างเปลี่ยนแปลงไป
- 10) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย
- 11) วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่นักการศึกษาสร้างสรรค์และนำไปใช้ปฏิบัติมี 4 วิธี คือ

ก. การสอนบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) วิธีนี้ผู้สอนวิชาหนึ่ง นำเนื้อหาหรือกระบวนการของวิชาอื่นสอดแทรกในกระบวนการสอนของตน เป็นการวางแผนการสอนและดำเนินการสอน โดยผู้สอนเพียงคนเดียว

ข. การสอนบูรณาการแบบคู่ขนาน (Parallel Instruction) วิธีนี้ผู้สอน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สอนต่างวิชากัน ต่างคนต่างสอน แต่ต้องวางแผนการสอนร่วมกันโดยมุ่งสอน หัวเรื่อง / ความคิดรวบยอด / ปัญหาเดียวกัน มีการระบุถึงสิ่งที่ร่วมกัน ตัดสินใจการเลือกใช้วิธีสอน ของแต่ละคนร่วมกัน แต่งานหรือการบ้านที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำจะแตกต่างกันในแต่ละวิชา

ค. การสอนบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary Instruction) วิธีนี้คล้ายกับการสอนบูรณาการแบบคู่ขนาน แต่ต่างกันที่ผู้สอนมักมีการมอบหมายงาน โครงการ หรือโครงการที่เชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันร่วมกัน โดยผู้สอนวางแผนร่วมกัน และมีการ กำหนดแบ่งเป็นโครงการย่อย ๆ ให้ผู้เรียนปฏิบัติในแต่ละรายวิชา

ง. การสอนบูรณาการแบบข้ามวิชาหรือสอนเป็นคณะ (Transdisciplinary - Instruction) วิธีนี้ผู้สอนวิชาต่าง ๆ จะร่วมกันสอนเป็นคณะ หรือเป็นที่ร่วมกันวางแผน กำหนดหัวเรื่อง / ความคิดรวบยอด / ปัญหา และร่วมกันดำเนินการสอน ผู้เรียนกลุ่มเดียวกัน

รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาการระดับอุดมศึกษา มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์สอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ตลอดจนได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. ลักษณะของรูปแบบ
4. เงื่อนไขและขอบเขตของรูปแบบ
5. กระบวนการบูรณาการการเรียนการสอนของรูปแบบ
6. การวัดและประเมินผลรูปแบบ

หลักการ

หลักการของรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาระดับอุดมศึกษา มีสาระสำคัญดังนี้

1. การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนควรเริ่มจากการรับรูปแบบภาษาที่ถูกต้องตามลักษณะของบริบทภาษาในสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไป เป็นการเรียนรู้ภาษาจากการเลียนแบบและการฝึกหัด ทั้งภายใต้การกำกับดูแลจากผู้สอนและการหาประสบการณ์ทางการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน ของผู้เรียนเอง
2. ในการเรียนการสอนภาษา ผู้สอนสามารถนำอรรถลักษณะ คือ แบบหรือชนิดของเนื้อความต่าง ๆ ที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาใช้เป็นต้นแบบเพื่อกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ซึ่งอรรถลักษณะแต่ละชนิดจะมีเป้าหมายที่ชัดเจนในตัวเอง จนสื่อให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อความ หรือเจตนาในการสื่อความได้เป็นอย่างดี
3. ความสามารถในการเข้าใจแบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) ต่าง ๆ ตั้งแต่เบื้องต้น จะทำให้ความสามารถในการรับสารด้วยการฟัง หรือการอ่านชัดเจนขึ้น ช่วยให้การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่อง การลำดับความคิดตามเนื้อความตลอดจนการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อความง่ายขึ้น เพราะในแต่ละแบบหรือชนิดของเนื้อความ (อรรถลักษณะ) จะมีลำดับของการดำเนินเนื้อความ เป็นขั้นเป็นตอนที่แน่นอน และมีระบบการใช้ถ้อยคำภาษาที่แตกต่างกันไปในแต่ละแบบด้วย ในทางกลับกันความเข้าใจดังกล่าวก็จะส่งผลเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถในการส่งสารโดยการพูดและการเขียนได้อีกด้วย
4. ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนให้แก่ผู้เรียนด้วยการเรียนรู้ภาษาโดยวิธีธรรมชาติ คือการเลียนแบบและฝึกหัดนั้น ควรเริ่มต้นด้วยการให้ผู้เรียนเรียนรู้จากตัวแบบที่ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสมแล้วคือให้เห็นตัวแบบ แล้ววิเคราะห์ตัวแบบให้ได้หลักการจากตัวแบบ จากนั้นจึงนำหลักการที่ได้มาฝึกเขียนเป็นกลุ่มโดยการช่วยกันระหว่างผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ และมีผู้สอนคอยชี้แนะ แล้วจึงให้ผู้เรียนฝึกเขียนเป็นรายบุคคล รวมเป็น 3 ขั้นตอน เป็นวัฏจักรหมุนเวียนไปได้ตลอดโดยเฉพาะเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้และคุ้นเคยกับอรรถลักษณะแบบต่าง ๆ แล้ว
5. ศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาดได้ เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวม การจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง ซึ่งการจัดการ

เรียนรู้อย่างบูรณาการ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการแบ่งเบาภาระในการสอนของผู้สอน ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด ประสพการณ์ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อม ๆ กัน

6. การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และการสอนที่สัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดจากหลาย ๆ สาขาวิชาเข้าด้วยกันมีประโยชน์หลายอย่าง ที่สำคัญที่สุดคือช่วยให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงได้ ในทางกลับกันก็จะสามารถเชื่อมโยงเรื่องของชีวิตจริงภายนอกห้องเรียนเข้ากับสิ่งที่เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าสิ่งที่ตนเรียนมีประโยชน์หรือนำไปใช้ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์

รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาระดับอุดมศึกษา มุ่งเสริมสร้างความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ทักษะการสื่อสาร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ซึ่งเป็นทักษะทางการใช้ภาษาที่สำคัญและจำเป็น เป็นการเพิ่มพูนความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ออกมาเป็นเรื่องราวอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือเจตนาในการสื่อสารในแต่ละครั้ง หลังจากได้เรียนรู้และฝึกฝนไปพร้อมกันกับการเรียนรู้สาระเนื้อหาวิชา
2. เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา เป็นความสามารถในการใช้ภาษา ด้วยการฟัง การอ่าน การพูดและการเขียน อันเกิดจากกระบวนการเรียนการสอน
3. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นความสามารถทางการเรียนด้านเนื้อหาสาระในรายวิชาตามหลักสูตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะเฉพาะของรูปแบบบูรณาการการสอน การเขียนในรายวิชาระดับอุดมศึกษา

ลักษณะของรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาระดับอุดมศึกษานี้ เป็นรูปแบบการสอนการเขียนที่พัฒนาขึ้นเพื่อนำขั้นตอนการสอนเขียนแบบอรรถฐานไปใช้บูรณาการกับรายวิชาต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา ทั้งสาขาวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะหรือธรรมชาติของวิชาที่แตกต่างกัน ไม่เฉพาะแต่รายวิชาการเขียนหรือรายวิชาภาษาไทยเท่านั้น

รูปแบบบูรณาการฯ นี้ เป็นรูปแบบที่มีความยืดหยุ่นในการนำไปใช้ กระบวนการบูรณาการอาจเป็นการบูรณาการแบบสอดแทรก(Infusion) และหรือบูรณาการแบบข้ามวิชาหรือสอนเป็นคณะ (Trans disciplinary Instruction) เพราะเป็นการนำเอากระบวนการสอนการเขียนสอดแทรกเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอนรายวิชา และการดำเนินการสอนอาจสอนผู้เดียวหรือช่วยกันสอนระหว่างอาจารย์เจ้าของวิชากับอาจารย์ภาษาไทย

เงื่อนไขและขอบเขตของรูปแบบ

การนำรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ ไปใช้ ต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและขอบเขตต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. นำรูปแบบไปใช้เมื่อมีการกำหนดมอบหมายงานเขียนให้ผู้เรียนทำ
2. ผู้สอนต้องศึกษาเรื่องอรรถลักษณะจากคู่มือผู้สอนหรือเข้ารับการศึกษาอบรม
3. ต้องมีการจัดสรรเวลาเพิ่ม หรือ ปรับแผนการสอนด้วยการบูรณาการการสอนการเขียนในรายวิชาโดยใช้เวลาเท่าเดิม
4. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ครอบคลุมเนื้อหาสาระปกติของรายวิชา เฉพาะส่วนที่มีการบูรณาการการสอนการเขียนเท่านั้น

กระบวนการบูรณาการการเรียนการสอนของ รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐาน

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในราย
วิชาการระดับอุดมศึกษา ดำเนินการดังนี้

1. ชั้นเตรียมการสอน ลำดับดังนี้

1.1 ชั้นเตรียมการสอนเนื้อหารายวิชาตามปกติ

1.2 ชั้นเตรียมการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน ประกอบด้วย

ผู้สอนสำรวจความต้องการจำเป็นของการใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบ
อรรถฐานฯ ซึ่งได้แก่

1. ปัญหาเกี่ยวกับความสามารถทางการเขียนของผู้เรียนที่พบจากชิ้นงานของผู้
เรียนหรือจากการตอบแบบทดสอบแบบอัตนัยที่เป็นความเรียงร้อยแก้ว
2. ความเหมาะสมของลักษณะวิชาที่สอน ทั้งในด้านเนื้อหาและกระบวนการ
เรียนการสอน
3. ปัญหาเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ ความสามารถของผู้เรียน
4. กำหนดเนื้อหาวิชาที่ต้องการบูรณาการรูปแบบฯ
5. ตรวจสอบคำอธิบายรายวิชา โครงการสอน แผนการสอนรายวิชาที่กำหนดซึ่ง
มีอยู่แล้ว(หากยังไม่มีก็ให้จัดทำขึ้นไว้)
6. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ หรือบทตอนของเนื้อหาที่ต้องการสอดแทรกการสอน
ทักษะการเขียนตามความต้องการและความเหมาะสม
7. เพิ่มวัตถุประสงค์การเรียนรู้เรื่องความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว
เพื่อเตรียมผนวกเพิ่มเติมเข้าไปในแผนการสอนเดิม
8. ศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบบูรณาการการสอนเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชา
ระดับอุดมศึกษา ให้เข้าใจชัดเจน หรือขอคำปรึกษา ความเห็นเพิ่มเติมจากผู้รู้
(เจ้าของรูปแบบฯ หรือ อาจารย์ภาษาไทย) หรือ
9. เข้ารับการฝึกอบรมการใช้รูปแบบฯ จากผู้รู้ หรือเจ้าของรูปแบบฯ หรือ

10. ประสานงานขอความร่วมมือจากอาจารย์ภาษาไทย เพื่อวางแผนการสอน
และดำเนินการสอนร่วมกัน

จากนั้น ผู้สอนดำเนินการบูรณาการตามลำดับขั้นดังนี้

ก. เลือกสรรอรรถลักษณะ โดย

- 1) เลือกชนิดของอรรถลักษณะที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนด
- 2) เลือกข้อเขียนที่มีเนื้อหาสาระและอรรถลักษณะสอดคล้องกับเรื่องที่จะนำมาให้ผู้
เรียนศึกษาเรียนรู้และฝึกเขียน จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ หรือจากตำราเรียน
- 3) ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงงานเขียนที่เลือกมาให้ดีจนใช้เป็นตัวแบบของอรรถ
ลักษณะนั้น ๆ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียนได้ตรงตามจุด
ประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ
- 4) ผู้สอนวิเคราะห์อรรถลักษณะ จากข้อความที่เลือกมาเป็นตัวอย่างนี้ โดยศึกษาใน
ด้านโครงสร้างการดำเนินเนื้อความและลักษณะของภาษาที่ใช้ในอรรถลักษณะนั้น
จากคู่มือการใช้รูปแบบฯ จนเข้าใจถูกต้อง ชัดเจนและแม่นยำ
- 5) นำผลการวิเคราะห์อรรถลักษณะมาจัดทำเอกสารประกอบการเรียนสำหรับแนะนำ
ขั้นตอนและวิธีศึกษาแก่ผู้เรียนในการศึกษาด้วยตนเองและกลุ่ม

ข. บูรณาการเข้าแผน โดย

- 1) นำวัตถุประสงค์การเรียนรู้เรื่องความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว
ผนวกเข้าไปในแผนการสอนรายวิชาที่มีอยู่เดิมหรือเขียนขึ้นใหม่
- 2) นำกระบวนการสอนการเขียนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐานบูรณาการ
เข้าไปในแผนการสอนรายวิชาในส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้อง
กับเวลาและจำนวนเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้เป็นการปรับแผน
การสอนที่มีอยู่แล้วให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น
- 3) กำหนดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านวิเคราะห์อรรถลักษณะแต่ละชนิดที่ผู้สอน
ระบุไว้ในแผนการสอน ในด้านโครงสร้างของการดำเนินเนื้อความและลักษณะ
ภาษาที่ใช้ตามขั้นตอนการสอนการเขียนแบบอรรถฐาน

2. ชั้นสอน ลำดับดังนี้

2.1 สอนเนื้อหาวิชาตามที่เตรียมไว้ตามแผนการสอน

2.2 สอนการเขียนตามขั้นตอนการสอนการเขียนแบบอรรถฐาน ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ขั้นตอนการสอนการเขียนแบบอรรถฐาน

ขั้นตอนการเรียน	กระบวนการสอน (ผู้สอน)	กระบวนการเรียนรู้ (ผู้เรียน)
<p>1. ขั้นการเรียนรู้จาก- ตัวแบบ เป็นขั้นของการทำความเข้าใจ อรรถลักษณะที่ต้องการฝึก เขียน ประกอบด้วย</p> <p>1.1 ขั้นศึกษาเรียนรู้ทำ ความเข้าใจกับเรื่องราว/ เนื้อหา</p> <p>1.2 ขั้นวิเคราะห์โครง สร้างของการดำเนินเนื้อ ความของอรรถลักษณะ</p> <p>1.3 ขั้นวิเคราะห์ลักษณะ การใช้ภาษาของอรรถ ลักษณะ</p> <p>1.4 ขั้นเชื่อมโยงเนื้อ ความกับประสบการณ์ ของผู้เรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คัดเลือกเรื่องราว/เนื้อหา ของรายวิชาที่มีอรรถ ลักษณะที่ต้องการฝึกมาให้ผู้ เรียนอ่าน ● ตั้งคำถามเพื่อนำผู้เรียนหา ใจความสำคัญของเรื่องซึ่ง สอดคล้องกับจุดประสงค์ รายวิชา ● ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้ เรียนวิเคราะห์อรรถลักษณะ ทั้งในด้านโครงสร้างของ การดำเนินเนื้อความและ ลักษณะการใช้ภาษา ● เน้นย้ำความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงสร้างของ อรรถลักษณะ ● กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด จน สามารถสร้างกรอบมโน ทัศน์สังเคราะห์และ ประยุกต์ใช้ความรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● อ่านเรื่องราว/เนื้อความที่ กำหนดเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม ● จับใจความสำคัญ หรือ สรุปย่อใจความของเรื่อง ● ฝึกวิเคราะห์โครงสร้าง การดำเนินเนื้อความของ อรรถลักษณะ และฝึก วิเคราะห์ลักษณะการใช้ ภาษา ● รู้จักและเข้าใจโครงสร้าง ของการดำเนินเนื้อความ และลักษณะการใช้ภาษา ของอรรถลักษณะ ● สร้างกรอบมโนทัศน์ ใช้- ความคิด เพื่อนำไปสู่การ สังเคราะห์เนื้อหาใหม่ หรือการประยุกต์ใช้ ความรู้

ขั้นตอนการเรียนรู้	กระบวนการสอน (ผู้สอน)	กระบวนการเรียนรู้ (ผู้เรียน)
<p>2. ขั้นการฝึกเขียนเป็นกลุ่ม</p> <p>2.1 ขั้นวางแผนร่วมกันในการเขียนเรื่องใหม่ ในอรรถลักษณะเดิม</p> <p>2.2 ขั้นกำหนดโครงเรื่องใหม่</p> <p>2.3 ขั้นแสวงหาข้อมูลสำหรับเนื้อความของเรื่องใหม่ที่จะเขียน</p> <p>2.4 ฝึกเขียนร่วมกันในกลุ่ม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● กระตุ้นให้ผู้เรียนอภิปรายร่วมกันให้ได้มาซึ่งเนื้อหาที่จะใช้เขียนเรื่องใหม่ในอรรถลักษณะเดิม ● ให้คำแนะนำ ปรีกษา ตอบคำถาม ช่วยแก้ปัญหาแก่ผู้เรียนตลอดเวลา ● จัดหา รวบรวม เอกสาร ข้อมูล และอุปกรณ์ เพื่อช่วยในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> ● อภิปรายกันในกลุ่มเพื่อร่วมกันกำหนดขอบเขตเนื้อหาของเรื่องใหม่ที่จะเขียน ● ร่วมกันในกลุ่มเขียนโครงร่างประเด็นเนื้อหาที่จะใช้เขียน ● แสวงหาข้อมูลที่สอดคล้องกับประเด็นในโครงร่างเนื้อหาเพิ่มเติม ● ฝึกเขียนเรื่องร่วมกันในกลุ่ม

<p>3. ขั้นการฝึกเขียนรายบุคคล</p> <p>3.1 ขั้นวางโครงเรื่องใหม่รายบุคคล</p> <p>3.2 ขั้นฝึกเขียนรายบุคคล</p> <p>3.3 ขั้นทบทวน ตรวจสอบ แก้ไข งานเขียนของตนและเพื่อน</p> <p>3.4 ขั้นเรียบเรียงเรื่องที่ตรวจสอบแก้ไขแล้วให้สมบูรณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ส่งเสริมให้กำลังใจผู้เรียน ● กระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนกระตือรือร้นในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ● ตรวจสอบ ประเมินผล และให้ข้อมูลย้อนกลับ 	<ul style="list-style-type: none"> ● เขียนโครงเรื่องใหม่ ● เขียนเรื่องโดยขยายความจากโครงเรื่องเป็นฉบับร่าง ● ทบทวน ตรวจสอบ งานเขียนฉบับร่าง ทั้งด้านองค์ประกอบ เนื้อหาและการใช้ภาษาของตนและของเพื่อน ● เรียบเรียงเรื่องที่แก้ไขแล้ว เป็นฉบับที่สมบูรณ์
---	---	--

2.3 ผู้สอนมอบงานเขียนแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3. ชั้นประเมินผลการเรียนการสอน ประเมินตามเกณฑ์การตรวจที่กำหนดไว้ในคู่มือผู้สอน

ขั้นตอนการบูรณาการรูปแบบการเรียนการสอนเขียนในรายวิชาต่าง ๆ ทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ แต่ละขั้นตอนสามารถเลือกสรรวิธีการสอนที่หลากหลายมาใช้ได้อย่างกว้างขวาง โดยที่สามารถกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นหลัก รวมทั้งสามารถสอดแทรกกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาแก่ผู้เรียนได้ในทุก ๆ ขั้นตอน

แนวทางในการบูรณาการรูปแบบการสอนเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ 8 แสดงแนวทางการบูรณาการรูปแบบ

รายวิชา	ลำดับการจัดกิจกรรม	อรรถลักษณะ แบบที่	กระบวนการ
(1) หรือ	ก. <u>หน่วยที่ 1</u> สอนเนื้อหาปกติ ข. <u>หน่วยที่ 2</u> มอบหมายงานเขียน 1	→ (๑)	→ ขั้นตอนที่ 1 → ขั้นตอนที่ 2 → ขั้นตอนที่ 3
(2)	ค. <u>หน่วยที่ 3</u> มอบหมายงานเขียน 2	→ (๒)	→ ขั้นตอนที่ 1 → ขั้นตอนที่ 2 → ขั้นตอนที่ 3
หรือ (3)	ง. <u>หน่วยที่ 4</u> สอนเนื้อหาปกติ จ. <u>หน่วยที่ 5</u> สอนเนื้อหาปกติ ฉ. <u>หน่วยที่ 6</u> มอบหมายงานเขียน 3	→ (๓)	→ ขั้นตอนที่ 1 → ขั้นตอนที่ 2 → ขั้นตอนที่ 3
	ช. <u>หน่วยที่ 7</u> สอนเนื้อหาปกติ		
	ซ. <u>หน่วยที่ 8</u> มอบหมายงานเขียน 4	→ (๔)	→ 3 ขั้นตอน
	ฅ. <u>หน่วยที่ 9</u> มอบหมายงานเขียน 5	→ (๕)	→ 3 ขั้นตอน
	ญ. <u>หน่วยที่ 10</u> สอนเนื้อหาปกติ		
	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ

**การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
ตามรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบวรรณฐาน**

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนการเขียนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบวรรณฐานนี้ ดำเนินการทั้งก่อนการเรียนการสอนตามรูปแบบ และหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบ ดังนี้

1. การวัดความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ดำเนินการทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบ โดยใช้แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว
2. การวัดทักษะทางภาษาดำเนินการทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบ โดยใช้แบบสอบวัดทักษะทางภาษา
3. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ดำเนินการเฉพาะหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบ โดยใช้แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชา ระดับอุดมศึกษา

การทดลองใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชา ระดับอุดมศึกษา ดำเนินการโดยนำแผนการสอนบูรณาการที่สร้างขึ้นตามรูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการของรูปแบบฯ แล้ว จึงนำไปทดลองสอนนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบฯ และเอกสารประกอบรูปแบบฯ ในด้านการช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว มีทักษะการสื่อสาร และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเพิ่มขึ้น

สำหรับการทดลอง แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การจัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม การดำเนินการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผลจากการทดลองได้ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว

1.1 ผลการวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ ปรากฏดังตารางที่ 9,10

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ (N = 30)

คะแนนเต็ม	\bar{X}	\bar{X} ร้อยละ
100	71.60	71.60

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์กลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วหลังการทดลอง คิดเป็นร้อยละ 71.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเล็กน้อย และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสามารถอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว หลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ (N = 18)

คะแนนเต็ม	\bar{X}	\bar{X} ร้อยละ
100	72.27	72.27

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษานิติศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วหลังการทดลอง คิดเป็นร้อยละ 71.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเล็กน้อย และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสามารถอยู่ในระดับสูง

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ และนักศึกษาที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ

การวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ และกลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ ปรากฏดังตารางที่ 11,12

ตารางที่ 11 ค่าสถิติทดสอบที (t-test) ของคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ และกลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง (ส)	\bar{X}	S.D	t
กลุ่มทดลอง (ส)	71.60	11.09	4.51 *
กลุ่มควบคุม (ส)	56.30	14.89	

* P < 0.05

หมายเหตุ (ส) ที่วางไว้ท้ายกลุ่มตัวอย่างในตารางหมายถึงสาขาวิชาสังคมศาสตร์

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักศึกษา สาขาวิชาสังคมศาสตร์กลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ สูงกว่านักศึกษาในกลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ค่าสถิติทดสอบที (t – test) ของคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ และกลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง (ว)	\bar{X}	S.D	t
กลุ่มทดลอง (ว)	72.27	6.19	2.76 *
กลุ่มควบคุม (ว)	63.35	11.78	

* p<0.05

หมายเหตุ (ว) ที่วางไว้ท้ายกลุ่มตัวอย่างในตารางหมายถึงสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ สูงกว่านักศึกษาในกลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะทางภาษา

2.1 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะทางภาษาของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ

การวิเคราะห์คะแนนทักษะทางภาษาของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ ปรากฏดังตารางที่ 13 ,14

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ (N 30)

คะแนนเต็ม	\bar{X}	\bar{X} ร้อยละ
100	59.46	59.46

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะทางภาษาหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 59.46 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสามารถในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ (N 18)

คะแนนเต็ม	\bar{X}	\bar{X} ร้อยละ
100	57.61	57.61

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทักษะทางภาษาหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 57.61 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสามารถในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทางภาษาของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ และนักศึกษาที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ

การวิเคราะห์คะแนนทักษะทางภาษาของนักศึกษาที่เรียน โดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ และนักศึกษาที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ ปรากฏดังตารางที่ 15,16

ตารางที่ 15 ค่าสถิติทดสอบที (t-test) ของคะแนนทักษะทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ และ กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง (ส)	X	S.D.	t
กลุ่มทดลอง (ส)	59.46	7.09	1.59
กลุ่มควบคุม (ส)	56.33	8.07	.

$P > 0.05$

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะทางภาษาของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์กลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ สูงกว่านักศึกษากลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 ค่าสถิติทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ANCOVA ของคะแนนทักษะทางภาษาหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ และกลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ โดยใช้คะแนนทักษะทางภาษาก่อนการทดลองเป็นตัวร่วม

กลุ่มตัวอย่าง (ว)	X	S.D.	F
กลุ่มทดลอง (ว)	57.61	5.16	.41
กลุ่มควบคุม (ว)	59.57	4.36	

$P > 0.05$

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะทางภาษาของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ สูงกว่านักศึกษาในกลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา

3.1 ผลการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ

การวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ ปรากฏดังตารางที่ 17,18

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาหลักการสื่อสารมวลชน หลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ (N = 30)

คะแนนเต็ม	\bar{X}	\bar{X} ร้อยละ
50	31.10	62.20

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษากลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการสื่อสารมวลชน หลังการทดลอง คิดเป็นร้อยละ 62.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและเมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานิเวศวิทยาหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการ การสอนการเขียนแบบอรรถฐานฯ.(N = 18)

คะแนนเต็ม	\bar{X}	\bar{X} ร้อยละ
40	17.85	44.62

จากตารางที่18 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาในกลุ่มที่เรียนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการเรียน การสอนแบบอรรถฐานฯ มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานิเวศวิทยาหลัง การทดลอง คิดเป็นร้อยละ 44.62 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและเมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมิน จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความสามารถในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย